

Tuhle poslední zprávu z Indonésie píšu už v Čechách, kde jsem ale vlastně jen na otoku, než se vrátím zpátky do Asie (na konferenci do Japonska). Jak už je to pravidlem, poslední týdny v Indonézii byly ve znamení stresu a nestihání, takže i když se dělo opravdu hodně věcí, zůstaly tak nějak nezaznamenané...

Když jsem vloni do Balikpapanského zálivu přijel, začala už provinční vláda se stavbou mostu přes ostrov Balang a vylidky na silnici kolem celého zálivu vyvolaly to, že podél pobřeží začaly bujet staveniště nových továren jako houby po dešti. Vládní úřady i nevládní organizace o tom buďto nevedely nebo vedet nechtěly, rybáři už dávno rezignovaly na jakékoli protesty a korporace měly plnou volnost k tomu chovat se jak na Divokém Západě. Za poslední rok se toho stálo hodně změnit - dá se říct že k dobremu, ale ne k příjemnému. Z práce v zálivu, která kdysi začala jako pohodový výzkum opic, je už teď tvrdý a bezohledný boj a vysoká politická hra. Během posledních měsíců se dostala ochrana Balikpapanského zálivu do popředí zájmu jak místní vlády, tak i občanských sdružení - zásluhou lidí jako je Yulita, Rahmina, Gaby a mnoho jiných, ale v první díky práci týmu Darmana, Aliho a Bedula, kteří záliv každý měsíc objíždí a rozesílají pak mojim prostřednictvím všem ostatním zprávy o tom, co se na pobřeží právě děje. Stavební společnosti, plantážníci i ilegální dřeváři tím přišli o největší výhodu - totiž o to, že nikdo nevěděl o tom, co v zálivu provádejí. Darman, Ali a Bedul budou v monitoringu pokračovat i po mém odjezdu, mají už myslím dost dobrou přípravu na to, aby sami zvládali pracovat samostatně.

Ale i když je patrolování v terenu nezbytný základ, který vlastně všechno zájem o záliv odstartoval, o budoucnosti zálivu se rozhoduje na úradech. Jestli se nakonec záliv podaří zachovat a nebo ne bude v první řadě odviset od úspěchu kampaně a politického vyjednávání. A to je hodně ošemetná záležitost. Zlomovým bodem v kampani pro záchranu zálivu bylo zapojení Yulity a jejího konsorcia, které sdružuje většinu důležitých vládních i nevládních skupin, které se v Balikpapanu věnují životnímu prostředí. V tom je Yulitina síla - ale i slabost. Yulita zorganizovala několik workshopů, kde spolu s ostatními velmi otevřeně kritizovala plánované podnikání v zálivu, tak jako most přes ostrov Balang a silnici kolem zálivu, a se stejnou vervou pak o podobných tématech mluvila na osobních schůzkách s vládními úředníky od kanceláře startosty až po ministra životního prostředí. Jenže to všechno pouze pokud slo zatím jen o plánované podnikání. Jakmile došlo na investice, které už byly zajištěny, vládní úředníci Yulite brzy přistihly křídla i jazyk. Tohle už zkratka nebyla jen taková drzá polemika o vysněných investicích - tady už slo o opravdové peníze! A protože vládní úředníci jsou také členy Yulitina konsorcia, má každé vyjednávání tendenci skončit ve chvíli, kdy se objeví investor. Nadeje pak stojí na „čistých duších“ bez závazku a bez kontaktu, plných ideálů - třeba na studentech místní právnické fakulty, na několika začínajících novináři, nezávislých výzkumnících a na pár výjimečně odvážných vesnicanech jako je Darman, který se z obyčejného rybáře postupně transformuje na zaniceného aktivistu. Kličová otázka je teď ovšem ta, jak důležitou roli jsem vlastně v tehle situaci lobbystu hrál já. V ideálním případě už by teď ta role přilís kličová být neměla,

tak aby celý systém mým odjezdem přišel neutrpěl. Tyto osm měsíců, po které teď budu mimo Indonézii, je tedy vlastně takovým testovacím obdobím. Pokud za tu dobu provincie nesežene peníze na stavbu mostu a silnice, město nevydá povolení na zbudování žádné další továrny a jednání o statusu chráněného území pro horní část zálivu neustrnou na mrtvém bodě, budu opravdu spokojen...